

уроку без відповідності до того, як цей матеріал "працює" на тему і мету даного уроку), на яких формуванню системи знань, системності розуміння учнями вивченого матеріалу належної уваги не приділяється. Тому, структура уроків узагальнення і систематизації перш за все повинна відповідати структурі самого процесу узагальнення і систематизації знань, в якому, як уже відмічалось, пропонується наступна послідовність роботи: від засвоєння і узагальнення окремих факторів до формування в учнів понять, їх категорій і систем, від них – до засвоєння більш складної системи знань, до оволодіння основними теоріями і ведучими ідеями даної науки.

Література

1. Буринська Н. М. Викладання хімії в 10 – 11 класах загальноосвітніх навчальних закладів: Методичний посібник для вчителів / Буринська Н. М., Величко Л. П. – К.: Ірпінь: Перун, 2002.- 240 с.: іл.
2. Іванова Р. Г. Вивчення хімії в 9- 10 кл.: Посібник для вчителів/ Іванов Р.Г.Осокіна Г. М. – К.: Рад. шк., 1985-296с.
3. Ліцман Ю.В. Уроки узагальнення і систематизації знань з органічної хімії в класах хіміко-біологічного профілю// Біологія і хімія в школі.-2003.-№5.-с.43-45.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕДИКО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Воскобойнікова Г.Л. (м. Бердянськ)

Інтенсивний розвиток сучасного суспільства потребує модернізації системи вищої педагогічної освіти, що забезпечуватиме професійну підготовку фахівців, здатних до активної соціальної адаптації, орієнтованих на саморозвиток і самовдосконалення, освіту упродовж всього життя.

Реформування системи освіти в Україні обумовлює поєднання складових альтернативних парадигм сучасної освіти: компетентнісного підходу і гуманістичного.

Саме гуманістичний підхід забезпечує реалізацію одного з першочергових завдань держави - зміцнення і збереження здоров'я підростаючого покоління. Низка нагальних проблем, спричинених недосконалою організацією системи освіти у ЗНЗ та ВНЗ, зокрема: протягом останнього десятиріччя різке погіршення стану здоров'я школярів, починаючи з молодшого шкільного віку; невідповідні загрози для життя стани; неспроможність шкільних педагогів діяти і надати невідкладну допомогу, що спричинює трагічні виходи, зумовлюють актуальність набуття медико-валеологічної компетентності сучасного вчителя.

Наше сьогоднішня визиває стурбованість станом здоров'я учасників освітнього процесу у ЗНЗ та ВНЗ.

В умовах соціоекологічної кризи діти та молодь мають знижені адаптаційні можливості, підвищену стресостійкість, ризики виникнення психоневрологічних порушень та інших стійких біологічних змін в організмі, що спричинюють порушення росту і розвитку школярів та їх укорінення. Сумна статистика загрозливих для життя станів і смертності школярів під час навчального процесу у ЗНЗ викликає найбільшу стурбованість. Зазначені негативні тенденції погіршення стану здоров'я населення, особливо дітей та молоді потребують докорінних змін організації навчально-виховного процесу в освітніх закладах, що забезпечуватимуть створення педагогічних умов для професійної підготовки педагогів нової генерації, які у своїй майбутній педагогічній діяльності будуть сприяти формуванню, зміцненню і збереженню здоров'я підростаючого поко-

ління, здатними надати необхідну долікарську допомогу під час виникнення загрозливих для життя станів у школярів, вести просвітницько-оздоровчу, профілактичну виховну роботу в освітніх закладах та у соціальному середовищі

Фахово компетентний сучасний вчитель зможе здійснювати педагогічну діяльність у відповідності до запитів сучасного суспільства, виявлятиме готовність до вирішення проблемних ситуацій, матиме активну спрямованість на кінцеву мету навчання та виховання, що визначає високу об'єктивну значущість його в суспільстві та суб'єктивного особистісного змісту.

З огляду на зазначені проблеми захворюваності школярів, особливо дітей молодшого шкільного віку, оптимальний рівень медичної та валеологічної підготовки сучасного вчителя початкової школи є обов'язковим елементом його фахової компетентності.

Громадянське суспільство, його демократичні принципи та цінності, на які сьогодні орієнтується й українська спільнота, адекватно скеровують особу на високу професійну компетентність, активну і принципову поведінку в усіх життєво творчих процесах.

Проблемі якісної професійної підготовки майбутніх педагогів приділяється значна увага як з боку вітчизняних, так і зарубіжних науковців: Г.Асеева, І. Богданової, А.Горбатюка, В.Євдокимова, В.Кухаренка, О. Мещерякової, В.Паламарчук, О.Палія, О.Пехоти, І. Прокопенка, І.Роберт, А.Бінаєва, Л.Борзової, В.Бурлієвої, А.Власян; теоретичні і методичні засади моделювання та удосконалення педагогічних дисциплін для технологій навчання вивчали В.Бондар, О.Березюк, Н.Білик, І.Булах, С.Гончаренко, Т.Дмитренко, Ю.Друзь, В.Євдокимова, В.Козакова, Ю.Кулюткін. Наукове обґрунтування сутності формування професійної педагогічної компетентності на основі компетентнісного підходу висвітлено у наукових дослідженнях Н.Бібік, І.Зязюна, В.Кальней, О.Кирсан, О.Овчарук, Л.Паращенко, С. Шишова, А.Хуторського, С.Бурцевої.

Професійна підготовка майбутнього педагога-валеолога досліджувалась вітчизняними та зарубіжними науковцями: Ю.Бойчуком, М.Гончаренко, В.Горашуком, М.Гриньовою, В.Єфімовою, Л.Животовською, Ю.Мечетним, С.Страшко, Р. Овчарову. Наукові розробки вітчизняних вчених стали підґрунтям галузевого стандарту.

Вища освіта в Україні спрямована на забезпечення фундаментальної наукової, загальнокультурної, практичної підготовки фахівців, які мають визначати темпи і рівень науково-технічного, економічного і соціального-культурного прогресу, а також на формування інтелектуального потенціалу нації та всебічний розвиток особистості як найвищої цінності суспільства [3, с.83].

Саме творча особистість, яка усвідомлено реалізувала себе в суспільній ієрархії та діяльності якої задоволене суспільство, спроможна активно і ефективно впливати на висхідний розвиток сучасних країн. Суспільна потреба спонукає сучасну школу, її вчителів та педагогів-науковців до пошуку нових педагогічних ідей, технологій, методів та підходів, до поширення і запровадження передового педагогічного досвіду [4;5].

Під поняттям «компетентнісний підхід» розуміють спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових(базових, основних) і предметних компетентностей особистості. Компетентнісний підхід скеровує освіту на формування цілого набору компетентностей (знань, умінь, навичок, ставлень тощо).

Традиційна система освіти акцентувала основні зусилля на набутті знань, умінь і навичок, що догматично абсолютизувало знання і формувало знаннєвий підхід до навчання і ґрунтується на соціоцентричному підході, в межах якого мета розвитку особистості – її соціалізація і професіоналізація з позицій максимальної суспільної корисності. У межах даної моделі реалізується уявлення про те, що основною метою освіти є оволодіння певними знаннями, уміннями і навичками, тобто зовнішньо заданими нормативами.

У межах існуючої методологічної орієнтації функціонує не лише трансляційна, але й оперативна модель навчання, яка спирається на розроблену психологічною наукою теорію діяльності. Навчання і уміння при цьому вибудовуються на основі еталонного зразка означеної діяльності чи її висхідних опорних начал. На основі цього підходу вибудовується програмоване алгоритмізоване навчання на основі поетапного формування розумових дій [1, с.8].

Максимальну адаптацію системи освіти до темпів розвитку суспільства, її ефективне реформування може забезпечити тільки інноваційна освітня діяльність [2; 4; 5].

На нашу думку, успішну професійну діяльність сучасного учителя початкової школи забезпечуватиме високий рівень педагогічної компетентності у поєднанні з творчою та інноваційною діяльністю.

Педагогічна компетентність визначається як динамічний феномен, що систематично змінюється – удосконалюється під впливом розвитку суспільства, підвищення якості професійної освіти та власної професійної діяльності. Водночас професійна компетентність визначається як комплекс ключових компетентностей, які забезпечують достатній фаховий рівень для здійснення професійної діяльності відповідно запитів суспільства, конкурентоспроможності на ринку праці, отже самореалізації майбутніх фахівців. Медико-валеологічна компетентність майбутнього учителя початкової школи є однією з ключових компетентностей, формування якої забезпечує оптимальний рівень фахової компетентності, вирішення нагальної проблеми зміцнення і збереження здоров'я підростаючого покоління.

Література

1. Зязюн І.А. Мета і характер розвитку особистості з точки зору альтернативних парадигм сучасної освіти. / І.А.Зязюн // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Технології управління освітніми закладами»./ Полт. держ. пед. ун-т імені В.Г.Короленка. – Полтава, 2011. –С.8-9.
2. Ничкало Н.Г. Стандарти професійної освіти: проблеми методології і творчих пошуків / Н.Г.Ничкало //Професійна освіта: педагогіка і психологія. –К.: ВІПОЛ, 2000. –486с.
3. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб./М.М. Фіцула. – 2-ге вид.,доп. – К.: Академвидав,2010. –456с.
4. Химинець В.В.Інноваційна освітня діяльність./ В.В. Химинець. – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2007. – 364 с.
5. Химинець В.В., Кірик М.Ю. Інновації в початковій школі. / В.В. Химинець, М.Ю.Кірик. – Ужгород, 2008. – 344 с.

ІНТЕГРОВАНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ І ФІЗИКИ УЧНЯМ СТАРШИХ КЛАСІВ

Гаврилова Т.В., Клімова І.М., Уманець Д.В. (м. Харків)

У сучасних соціальних і економічних умовах розвитку суспільства проблема підготовки висококваліфікованих фахівців для різних галузей науки і техніки є дуже важливою. Швидкий розвиток інформаційних і комп'ютерних технологій у всьому світі потребує від вищої школи переорієнтації методики навчання студентів, які після закінчення ВНЗ повинні самостійно здобувати, аналізувати і переробляти швидко зростаючий потік інформації. Досвід підказує, що виховання цих навичок потрібно починати ще з шкільної лави.

Харківський регіональний ліцей на базі Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, що функціонує як ліцей-інтернат для обдарованої молоді Харківської області та інших регіонів України з 1996р року, має вже багаторічний досвід підготовки учнів до вступу у ВНЗ. Починаючи